

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף ט.

איש שהיה מוכר או שותה וכו', ואמרה לו אשה תן לי, ואמר לה אם אתן לה תתקדשי לי,
וענתה לו כדלהלן, האם היא מקודשת?

לרבינא	"הבה מיהבה" "אשקויי אשקיין" "שדי מישדא"	"הב" "אשקי" "שדי"
לרב סמא, ולהלכתא	אינה מקודשת ¹	מקודשת
	אינה מקודשת	אינה מקודשת

מי כותב את השטרות דלהלן ומנין. [תוד"ה הלכתא?]

	מי כותב?	ומנין?
שטר מכר	המוכר כותבו	הלכה למשה מסיני
שטר קידושין	הבעל כותבו ²	דכתיב כי יקח ³

קידושין דף ט:

כתב הבעל שטר קידושין לשם האשה המקודשת, אבל היא לא ידעה מזה, מה הדין ומדוע?

לרבא ורבינא	מה הדין?	ומדוע?
לרבא ורב שרביא	אינה מקודשת	דהוקש לגט - דאין צריך דעת ⁴
	מקודשת	דהוקש לגט - דבעינן דעת המקנה ⁴

מה ילפינן מהפסוקים דלהלן?

לר' יוחנן	"בעולת בעל" (דברים כב:כב)	"ובעלה" (דברים כד:א)
לרבי	שנקנית בביאה - דנעשה לה בעל ע"י בעילה	אשה נקנית בביאה ולמעט אמה עבריה
	דוקא בעל עושה אותה בעולה שלא כדרכה ⁵	שנקנית בביאה ⁶

¹ דמשמעות דבריה שיביא לה מה שביקשה, בלא שום תנאי.

² ואף שאינו דומה לשטר מכר, דהבעל הוא הקונה ואבי הבת או האשה הם המוכרים, והיה ראוי לכאורה שאבי הבת או האשה הם יכתבו, מ"מ גז"כ הוא כדלהלן.

³ כן ביארו התוס', דאע"ג דלשון הגמ' "הלכתא ניהו" - בלשון רבים, ומשמע שגם דין שטר הוא הלכה, אינו כן, דאם הלכה היא שהבעל כותב שטר קידושין למה צריך היקשה ד"ויצאה והיתה" - ללמד שאשה מתקדשת בשטר, תיפו"ל דהוי הלכה, אלא על כרחך דזה אינו הלכה, וילפינן לה מקרא ד"כי יקח" - שהבעל כותב.

⁴ דבגט צריך את דעת הבעל שהוא מקנה אותה לעצמה, וא"כ גם בקידושין צריך את דעתה כי היא המקנה את עצמה לבעלה.

⁵ אבל אחר אינו עושה אותה, וזהמיעוט הוא רק לענין קנס, שאפי' באו עשרה אנשים על נערה המאורסה כולם משלמים את הקנס. אכן לענין קטלא - בסקילה, לשיטת רבי רק הראשון נענש בסקילה והשאר בחנק כי לענין זה נחשבת בעולה.

⁶ ור' יוחנן עונה, שמשם אי אפשר ללמוד דהו"א שמירי שקידש קודם ואח"כ בעל. והקשתה הגמ' דלא שייך הו"א כזו, דא"כ לא משכח"ל נערה המאורסה, דהא אם בעיל - כבר בעולה היא, ואם לא בעל רק

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף ט:

האם ביאה שלא כדרכה עושה אותה בעולה, בפנויה לענין לפטור את מי שבא עליה מקנס,
ובנערה המאורסה שיהיה דינו בחנק (כדין בעולה) ולא בסקילה?

לרבי	כשבא עליה אחר (לא בעלה)	כשבא עליה בעלה ¹
לרוב	לענין קנס: אינה נחשב בעולה ² לענין מיתה: נחשבת בעולה ובחנק ³	עושה אותה בעולה
לרבנן	אינה נחשבת בעולה ⁴	עושה אותה בעולה

קידוש בכסף לאו כלום הוא לפי הה"א זו. ותירצה דמשכח"ל בקידושי שטר. [נכתב הפנ"י וז"ל: הא דלא אסיק אדעתא דאיכא לאוקמי בקידושי שטר, היינו משום דלא ס"ד דאיכא שום מעליותא בקנין שטר יותר מבקנין כסף].

¹ הכי אמר אביי, דעד כאן לא פליגי רבי ורבנן אלא באחר, אבל בעל דברי הכל אם בא עליה שלא כדרכה עשאה בעולה, וילפי לה מדכתיב "בעולת בעל" - בעל עושה אותה בעולה אפי' שלא כדרכה. והלימוד הזה בין לרבי ובין לרבנן גם לשיטת רבי יוחנן, אלא דלרבי ילפינן לה מגופא דקרא, ולר' יוחנן מדכתיב "בעולת בעל" - ולא כתיב "בעולת איש" (כמבואר לקמן דף י.).

² וילפינן מדכתיב "בעולת בעל" שרק בעלה עושה אותה בעולה שלא כדרכה ולא אחר.

³ אמר ר' זירא מודה רבי לענין קנס דכולם משלמים, דדוקא גבי מיתה (לפטור מסקילה ושיהיה דינו בחנק) איכא גזירה (דברים כב: כה) "ומת האיש אשר שכב עמה לבדו", ודרשינן הייתור של תיבת "לבדו" ללמד שאם אנסוה כמה בני אדם שלא כדרכה רק הראשון לבדו חייב סקילה וכל השאר בחנק. (דהרי מה שהנערה עצמה אינה נהרגת, כבר למדנו שפטורה משום שהיא אנוסה, דהא הפסוק מדבר בתפשה בשדה).

⁴ ובפנויה מי שבא עליה אח"כ ג"כ צריך לשלם קנס, ובנערה המאורסה מיתתו בחנק ולא בסקילה, ואפי' באו עליה עשרה בענין זה - דינם הכי.